

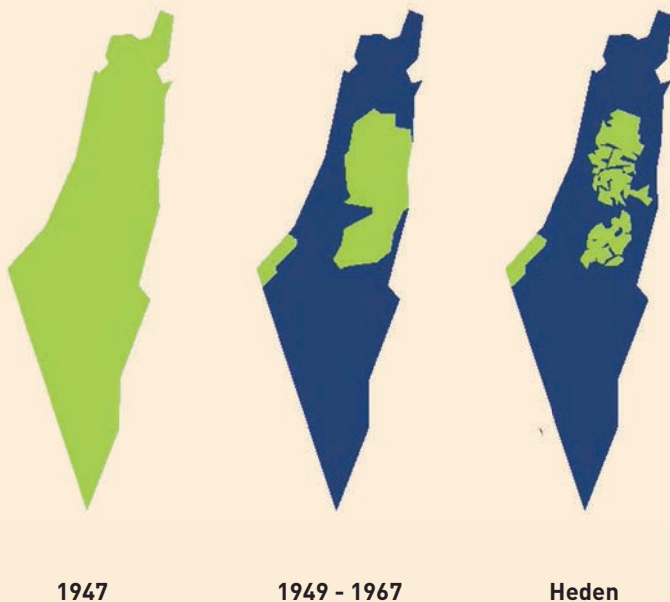

ABVV
Algemene Centrale
Samen sterk

Werken onder Israëlische bezetting

© Paolo Di Tommaso

EVOLUTIE VAN PALESTINA

PALESTIJNSE POPULATIE

- **2,8 miljoen** in de Westelijke Jordaanoever en Oost-Jeruzalem
- **1,8 miljoen** in de Gazastrook
- meer dan **5 miljoen** Palestijnse vluchtelingen in de buurlanden

Een halve eeuw bezetting eist zijn tol

Al 50 jaar gaat de Palestijnse bevolking gebukt onder de Israëlische bezetting. Vernieling van oogsten en infrastructuur, een scheidingsmuur... Wat oorspronkelijk Palestijns gebied was, is doorheen de jaren steeds verder versnipperd.

Sinds de Arabisch-Israëlische oorlog van 1967 staan de Westelijke Jordaanoever en de Gazastrook onder militaire controle van Israël. Niet alleen wordt de Palestijnen het recht op zelfbeschikking ontnomen, maar ook de mensenrechten worden voortdurend met de voeten getreden. Er is een beperkte toegang tot land en water, en de bewegingsvrijheid in en tussen de Westelijke Jordaanoever, de Gazastrook en Oost-Jeruzalem is volledig aan banden gelegd.

Checkpoints, wegversperringen, een scheidingsmuur van 708 kilometer, en de Israëlische nederzettingen die illegaal zijn volgens het internationaal recht, maken een gewoon leven voor de Palestijnen onmogelijk. Deze Israëlische kolonisatiepolitiek bemoeilijkt een tweestatenoplossing die door de internationale gemeenschap naar voren wordt geschoven.

In de Gazastrook is de bevolking extra kwetsbaar door de blokkade die Israël installeerde na de verkiezingsoverwinning van Hamas in 2007. Het militaire geweld van de voorbije jaren heeft de levens van duizenden Palestijnen verwoest en eist tot op vandaag een enorme maatschappelijke tol.

Sociaal, politiek en economisch leven ontworicht

Vandaag staan de Palestijnen voor enorme uitdagingen. Met Hamas aan de macht in de Gazastrook, en Fatah in de Westelijke Jordaanoever is de politieke verdeeldheid compleet.

De Palestijnse economie is door de jarenlange bezetting quasi volledig afhankelijk van de Israëlische economie. De export van producten uit de Gazastrook of de Westelijke Jordaanoever gebeurt via Israël, die de buitengrenzen controleert. De landbouw en industrie gaan er voortdurend op achteruit. 89% van de Palestijnse bedrijven stelt minder dan 5 mensen te werk. Veel mensen werken dan ook in de informele sector.

In de Gazastrook is de economische en sociale situatie bijzonder schrijnend. Door de blokkade kent meer dan 60% van de bevolking geen voedselzekerheid en is 80% van de Gazanen afhankelijk van humanitaire hulp. De private sector is tot stilstand gekomen omdat opbrengsten door handel via de tunnels wegvallen. Ook zijn er strenge beperkingen zijn op de import en export van goederen.

Belangrijke sectoren zoals de landbouw en de visserij liggen volledig lam, door militaire aanvallen op vissersboten, en in beslagname van landbouwgrond.

In de Israëlische nederzettingen op de Westelijke Jordaanoever ontwikkelde zich de afgelopen jaren een sterke economie, met industriële activiteiten en grootschalige landbouwproductie.

De meeste nederzettingen bevinden zich niet toevallig op vruchtbare Palestijnse grond, waar ze waterreserves en andere natuurlijke rijkdommen controleren en uitputten.

In de Jordaanvallei bijvoorbeeld, een heel belangrijke landbouwstreek, worden dadel, olijven, vijgen... gecultiveerd door Israëlische bedrijven, die gebruik maken van goedkope Palestijnse arbeid. Deze exportproducten van Palestijnse bodem spijzen de Israëlische economie. De Palestijnen lopen hierdoor enorme inkomsten mis.

BEZETTING WURGT DE PALESTIJNSE ECONOMIE

Volgens het internationaal recht moet Israël, als bezettende macht, de Palestijnen een goeie levensstandaard en het recht op werk garanderen.

Israël heeft echter doelbewust de uitbouw van een onafhankelijke Palestijnse economie onmogelijk gemaakt, en profiteert van Palestijnse producten, grondstoffen én arbeidskrachten. Hierdoor heeft de Palestijnse staat te weinig macht en financiële ruimte om een eigen economisch beleid te voeren, waardoor afhankelijkheid van buitenlandse donoren een structureel probleem blijft.

Stijgende werkloosheid en onaanvaardbare werkomstandigheden in de Palestijnse gebieden

De moeilijke economische situatie heeft de Palestijnse arbeidsmarkt compleet verzwakt.

Door checkpoints, wegversperringen en willekeurige controles geraken Palestijnen maar moeilijk op het werk, en is zaken doen verre van evident.

De werkloosheid is de laatste jaren dan ook fors toegenomen en de financiële schaarste legt druk op de uitbouw van so-

ciale bescherming en sociale voorzieningen. Ook schendingen van arbeidsrechten zijn schering en inslag.

Veel voorkomende inbreuken zijn: uitbetaling onder het wettelijk minimumloon, ontslag zonder vergoeding, discriminatie van vrouwen, onveilige werkomstandigheden..

WERKLOOSHEIDSGRAAD IN PALESTIJNSE GEBIEDEN

- **25% werkloos**
15,5 % in de Westelijke Jordaanoever – 42% in de Gazastrook
- **hoge werkloosheid bij jongeren**
42% bij jongeren tussen 20-24jaar
- **verschil tussen vrouwen en mannen is groot**
40% vrouwen versus 21% mannen.

[bron: Internationale Arbeidsorganisatie – 2015]

Op zoek naar werk in Israël of de nederzettingen

Palestijnse werknemers zien vaak geen andere mogelijkheid dan werk zoeken in Israël of de nederzettingen. Hun aantal is de voorbije jaren verdubbeld.

Zo'n 110.000 Palestijnen (16,2 % procent van de werkende bevolking) werken momenteel in Israël of de nederzettingen. 1 op 3 werkt er zonder werkvergunning. Ze werken voornamelijk in de landbouw, de zware industrie, de bouw of de diensten-sector.

Volgens de Israëlische arbeidswetgeving hebben Palestijnse werknemers dezelfde rechten als Israëlische werknemers. Maar werkgevers gebruiken tal van achterpoortjes om de wet te omzeilen. Minimumlonen worden niet uitbetaald. Palestijnse werknemers worden uitgebuit en gediscrimineerd. Zo verdienen ze minder dan hun Israëlische collega's, voor hetzelfde werk. Aandacht voor een veilige

werkomgeving is er amper, waardoor er vaak ongevallen gebeuren.

Vaak worden Palestijnen ingezet voor de gevaarlijkste en ongezondste jobs. Werknemers draaien meestal zelf op voor de medische kosten, of worden compleet aan hun lot overgelaten. Ook al hebben ze volgens de wet recht op medische zorg. In de bouwsector, waar de meeste Palestijnen werken, vallen de meeste slachtoffers.

LANGE WACHTRIJEN AAN CONTROLEPOSTEN

Wie een vergunning heeft, wacht de lange rijen aan de checkpoints. Door de vernederende controles en militaire wispelturigheid is er nooit zekerheid of men die dag wel op het werk geraakt. Israël reikt om 'veiligheidsredenen' slechts een beperkt aantal werkvergunningen uit, waardoor vele Palestijnen zonder vergunning aan de slag gaan.

UITBUITING IN DE ISRAËLISCHE NEDERZETTINGEN OP DE WESTELIJKE JORDAANOEVER

Meer dan 20.000 Palestijnen werken in Israëlische industriezones en landbouwbedrijven op de Westelijke Jordaanoever.

Israëlische werkgevers in de nederzettingen werven Palestijnse werknemers meestal niet rechtstreeks aan. Vaak gaat dat via Palestijnse tussenpersonen die instaan voor het rekruteren, het transport en de uitbetaling van lonen. Deze 'wasit' (Arabisch) of 'kablon' (Hebreeuws) krijgt een loon van de werkgever, maar neemt ook een deel van de daglonen van de arbeiders af voor transport en andere onkosten. De Palestijnse werknemers bevinden zich hierdoor in een erg afhankelijk en onzekere werksituatie. Wie protesteert riskeert intimidatie en ontslag.

De hoge werkloosheidsgraad dwingt families soms om ook de kinderen te laten werken in de Israëlische landbouwbedrijven op de Westelijke Jordaanoever. Het tekort aan scholen versterkt deze tendens.

Volgens een rapport van Human Rights Watch werkt in de Jordaanvallei een 500 -tot 1000 -tal kinderen in de extreme hitte, blootgesteld aan pesticiden. Ze verpakken tomaten, aubergines, dadels... voor Israëlische export. Sommigen zijn zelfs jonger dan 12 jaar. Ze worden slecht betaald, en hebben gezondheidsproblemen door de pesticiden of uitdroging.

PALESTIJNSE ARBEID IN ISRAËL

Elke dag opnieuw trekken duizenden Palestijnen de grens met Israël over om er te kunnen werken.

Voor wie een job vindt, wacht een moeilijke tijd. Velen slapen in geïmproviseerde kampen in de buurt van het werk, onbeschermd tegen militaire controles of geweld. Werkgevers maken dankbaar gebruik van die kwetsbare situatie. Lage lonen, gevaarlijke en ongezonde werkomstandigheden zijn dan ook dagelijkse kost.

Wie het zonder vergunning moet doen, steekt illegaal de grens over en loopt het risico te worden opgepakt door de Israëlische veiligheidsdiensten. Het wordt echter steeds moeilijker om de grens met Israël veilig over te steken. Vanuit de Gazastrook is dit bijna onmogelijk geworden. Wie probeert, wordt neergeschoten.

Ook in de Westelijke Jordaanoever bemoeilijken de scheidingsmuur en grenscontroles de oversteek van Palestijnen zonder werkvergunning.

Strijd voor waardig werk = strijd tegen de bezetting

**Palestijnse werknemers zijn vaak dubbel slachtoffer.
Van de bezetting én van hun werkgevers.**

De strijd voor waardig werk is dus ook een strijd tegen de bezetting. Waardig werk, een goeie arbeidswetgeving en sociale bescherming versterken een samenleving. Daarom spelen de Palestijnse vakbonden een heel belangrijke rol.

Toch is dit geen thema van vakbonden alleen. Iedereen maakt deel uit van deze strijd. Ook jongeren, vrouwen of werklozen. Zowel in de Westelijke Jordaanoever als in Gaza timmeren vakbonden, sociale bewegingen, jongeren- en vrouwenorganisaties samen aan die weg.

GROTE UITDAGINGEN VOOR PALESTIJNSE VAKBONDEN

- de arbeidswetgeving staat nog in haar kinderschoenen
- context van bezetting en zwakke economie zet druk op respect voor arbeidsrechten
- bevolking is slecht geïnformeerd over arbeidsrechten
- moeilijke toegang tot sectoren met veel informele arbeid zoals de bouw, industrie
- vakbonden hebben geen toegang tot de nederzettingen of Israël om daar de Palestijnse werknemers bij te staan

Internationaal in beweging voor de Palestijnen

Om een einde te maken aan 50 jaar Israëlische bezetting en uitbuiting van de Palestijnen is internationale druk noodzakelijk.

Internationale solidariteit is voor vakbonden een belangrijk deel van het werk. Zowel in Europa als elders in de wereld voeren sociale bewegingen en vakbonden acties tegen de bezetting, en voor een

verbod op producten uit de nederzettingen. Samen roepen ze overheden op om een eenduidig beleid te voeren tegen de Israëlische kolonisatiepolitiek.

Waardig werk voor iedereen is namelijk alleen mogelijk als we samenwerken, over landsgrenzen heen. Daarom steunt FOS, samen met de Algemene Centrale van het ABVV, vakbondswerk in de Palestijnse gebieden.

Een consequent beleid!

België, maar ook de Europese Unie en de andere lidstaten moeten maatregelen nemen tegen de kolonisatiepolitiek en de bezetting van de Palestijnse gebieden. Hoewel ze regelmatig het Israëlisch beleid veroordelen, blijven ze economische relaties aanhouden met de nederzettingen, die illegaal zijn volgens het internationaal recht.

DEZE MAATREGELEN ZIJN NOODZAKELIJK

- stopzetten van alle economische banden met de nederzettingen
- stopzetten van de wapenhandel en militaire relaties met Israël
- opschorting van het Europees associatieakkoord met Israël
- een rechtvaardige oplossing voor de 5 miljoen Palestijnse vluchtelingen
- een einde aan de blokkade van Gaza
- onmiddellijke stop van de bouw van nederzettingen

Meer weten?

FOS- socialistische solidariteit

www.fos.ngo

Algemene Centrale- ABVV

www.accg.be

Made in Illegality

www.madeinillegality.org

Palestinian General Federation of Trade Unions

www.pgftu.org

B'tselem

www.btselem.org

Kav LaOved

www.kavlaoved.org

Human Rights Watch

www.hrw.org

Internationale Arbeidsorganisatie

www.ilo.org

Contacteer ons

Karolien Debel

FOS-socialistische solidariteit^{YVZW}

karolien.debel@fos.ngo.be

Koen Vanbrabandt

Algemene Centrale-ABVV

Koen.vanbrabandt@accg.be

© Danielle Pereira

© Stefano Corso

 @FOSngo

 facebook.com/FOSngo

 FOS.ngo

 @FOSngo

v.u. Annuschka Vandewalle - Grasmarkt 105/46, 1000 Brussel

ABVV
Algemene Centrale
Samen sterk

DE BELGISCHE
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING